

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Sacramentum Eucharistiæ remittere cilpam, delere reatum, augere vitam
spiritualem, vnire corpori mystico, vnire summo Deo. Cap. XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

eius praesentia, quin semper ibi sit, ritè factis quæ circa consecrationem fieri debent. Cuius ratio est, quia licet celebrans tanto se fecit indignum Sacramento, noluit tamen Christus, quod in alijs fidelibus eius impediretur effectus, se potius eligens iniuriari, & iterum spiritualiter crucifigi, quam suos fideles tanti Sacramenti fructu fraudari. Unde mille quadragesannis annis, & eo amplius, tam elegit in hoc Sacramento sustinere contumeliam ab indigne conscientibus & sumentibus, ut vel sic vnam fidem animam satiaret, cui nihil sufficit, quod Deo minus est. O quantum est hoc in effusione diuini amoris.

Sacramentum Eucharistiae remittere culpam, delere reatum, augere vitam spiritualem, unire corpori mystico, unire summo Deo. Cap. XX.

Gomedit amici & bibite, & inebriamini charissimi. Iam de effectoribus ipsius Sacramenti breuiter videamus, quos quintuplices distinguere placuit. Conscientiam tamen habens peccati mortalism, hos effectus consequi non videtur, nec est conueniens suscep-
tor huius Sacramenti, quia non viuit spiritualiter, & ideo nutrimentum spirituale suscipere non potest, quod non est nisi viuentis, nec etiam vniri potest Christo. Nam sicut passio Christi prodesse potest omnibus ad remissionem culpæ, & adēptionem gratia, & gloria, quantum ad sufficientiam: tamen effectum non habet, nisi in illis, qui pa-
fessioni Christi coniunguntur per fidem & charitatem. Sic & hoc Sacra-
mentum vel sacrificium (quod est memoriale Dōminicæ passionis) non
habet effectum nisi in illis, qui per fidem & charitatem huic coniun-
guntur.

Primus igitur effectus eius est, remissio peccatorum, quod ad cul-
pam: quia sumitur ibi sanguis Christi, qui effusus est in cruce in remis-
sionem peccatorum. Vnde Chrysostomus super illud Ioan. 19. Exiuit quintuplices.
Hec. sanguis & aqua, dicit: Quia hinc sacra mysteria initium suscipiunt,
cum accedit homo ad tremendum calicem, velut ab ipsa bibiturus
Christi costa, sic accedit, ut ipse Dominus dicit: *Hic est sanguis, qui pro
vobis fundetur in remissionem peccatorum.* Et ideo mundatur ex hoc
ab omni macula peccatorum, etiam mortalium oblitorum: si tamen
quis fecit, quod in se fuit, in debito modo confendi & conterendi,
ac in debito proposito satisfaciendi. In cuius etiam argumentum ante
sumptionem huius Sacramenti facta est lotio pedum à Domino Iesu: Ioan. 13.
quia

THEOLOGIAE MYSTICAE

qui pedes affectuum nostrorum debent esse purificati. Hinc ait Apostolus. *Prober autem seipsum homo: & si de pane illo edat, & de calice bibat. Qui enim manducat & bibit indignus, indicium sibi manducat & bibit.* Secundus effectus eius est, deletio totius reatus, quia recipit animam Christi, praeuentam omni benedictione caelesti. Veruntamen ad hoc requiritur fervens deuotio, & omnium peccatorum plena tam affectualis, quam actualis detestatio. Nam (secundum Thomam in lib. 3. Senten.) tanta potest esse cōmunicantū deuotio, quod ab omni scoria & featu peccatorū reddantur immunes, licet admodum pauci tali deuotione ferantur in ipsum Sacramentum. Alij verò purgantur magis vel minus, secundum mensuram deuotionis in sumente. Pro quo notandum, quod Eucharistia rationē habet & effectū tam Sacramenti quam sacrificij. Habet enim effectū Sacramēti in eo qui sumit, ad quem scilicet est institutū, ut spiritualiter nutrit per unionem ad Christum, & ad eius membra: sicut & nutrimentum vnitur nutritio. Et hæc vno fit per charitatem, ex cuius fervore quis consequitur remissionem culpæ & etiam poenæ, secundum modū suis fervoris. Effectum verò sacrificij habet in eo qui offert, vel in his pro quibus offertur, scilicet ut satisfaciat pro peccatis. Sed quia in satisfactione magis attenditur affectus offerten, quam quantitas oblationis, sicut Dominus in Evangelio ostendit in vidua, quæ obtulit duo minuta: ideo quamuis hoc sacrificium sufficeret ad satisficiendum pro omni pena, tamen est tantummodo satisfactorium secundum quantitatem deuotionis ipsius offerten, unde & de se virtutem habet à peccato præseruandi, quamuis non auferat homini possibilitatem peccandi: sicut etiā charitas, quantum est de se, præseruat hominem à peccatis, secundum illud ad Romanos: *Dilectio proximi malum nō operatur.* Et tamen ex mutabilitate liberi arbitrij contingit, quod aliquis post habituā charitatem peccat. Tertius effectus eius est, augere vitam spirituale in virtutibus, & precipue in charitate: cui proprium est transformare amantem in amatum. Corpus enim Christi pro nobis expositum omnibus aduersitatibus, miserijs, opprobrijs, & penalitatibus ex infinita sua dilectione, datur in hoc Sacramento tanquam memoriale perenne puri amoris, in quo se dulciter ad omnē familiaritatē, in dō in cibum totaliter incorporandum, & per modum cibi & potus frequentandum præstat, & ideo omnem effectum, quem cibus & potus materialis facit, quantum ad vitam corporalem, scilicet sustentando, reparando, augendo, dele-

1 Cor 11.

I Cor 11.

Rom. 13.

delectando; hoc etiam totum facit istud Sacramentum, quantum ad vitam spiritualem, ut de eo verificetur illud Euangelicum: *Caro mea vere est cibus, in qua vtrig; totus Christus sumitur, qui est abysus quendam diuini amoris, & ideo sumentem manducando & rememorando merito totaliter ignire debet & inebriare, & in ipsum crucifixum amoris vehementia totaliter transformare: quia nihil maius, dulcior, & amabilius nobis reliquere potuit, q̄ seipsum. In vehementia namq; charitatis perfectio consistit Christiana religionis: quia per hanc Ecclesiam membra coniunguntur ad inuicem, & capiti Christo summoq; Deo. Hinc Christianis etiam Christus in cena dixit: *Mandatum nouum do vobis. Nō quum, inquit, in quo. Ioan. 13.* quam, non quantum ad substantiam, sed quantum ad mandati formam, scilicet, ut diligatis inuicem, sicut dilexi vos. Hac enim via sequens est Deus, ut ex dilectione pro fratribus animam nostram ponamus. Et bene dicitur *nouum*, quasi renouatum in Christi passione, quia nimis fuit antiquatum, ita quod nulli sapiebat, sed iam renouatum renouat animas, omnes verum Christianum nouum faciens: qui secundum Deum creatus est. *Pone me*, inquit, sicut *signaculum super cor tuum*, & *Cant. 1.* super brachium tuum: per affectum pariter & effectum, viscerose diligendo, & studiosè imitando. Signaculum enim formam suam imprimit rei quae signillatur. Et vera insignia militiae Christianæ sunt in signia charitatis Dei & proximi, non quae ostenduntur verbo & lingua, sed opere & veritate. Nam sicut carbo mortuus igni appositus igitur efficitur; sic hoc Sacramentum dignè frequentatum, tamen ignis verus charitatis animam totam igneam reddit sua virtute, non solum conferens habitus virtutum, sed etiam excitans eos in actum, iuxta ille^{2. Cor. 3.} *Charitas Christi urget nos.* Et inde est, quod anima spiritualiter ex huius Sacramenti virtute reficitur, per hoc quod anima in omnibus bonis spiritualibus delectatur, & in dulcedine diuinæ bonitatis inebriatur, quod etiam amara pro dulci sumit. Quartus effectus eius est, nos unire spiritualiter corpori Christi mystico, ita quod *unum corpus multi sumus, omnes qui de uno pane, & de uno calice participamus*, cuius caput est Christus. Et hoc significat, quod panis fit è multis granis, & vi- ^{Vita animæ} num confluit ex multis facemis: & quia sumimus vitam cum corpore, ideo spiritualiter vivimus, in mystico corpore vniuersi perfectè cum capite. Sicut enim vita naturalis est in membris, eo quod vniuersur eapiti, à quo recipiunt influentiā sensus & motus; sic in fidelibus (qui sunt membra Christi) vita spiritualis conferuatur, eo quod vniuersur*

H 2 capit*i*

Iean. 6. capiti Christo per hoc amoris Sacramentum. Vnde Christus ait: *Qui
mors ducat me, vivit propter me.* Dicit enim Cyrillus, quod viuisificati-
vum Dei Verbum vniens seipsum propriam carni, fecit ipsam viuisificati-
vum, & ideo continebat eam quodammodo nostris vniuersi corpori-
bus per Sacra menta, id est, carnem & pretiosum sanguinem, quem ac-
cipimus in benedictione viuisificativa in pane & vino. Ex his etiam se-
quitur communis participatio, omnium Deum timetum, tam in vita
gratiae, quam gloriae. Quintus effectus eius est, nos vniere summo Deo,
& totaliter intimare, & vnum cum eo efficere, sicut ad Patrem Christum
Iean. 17. orans dicebat: *Oro Pater, ut sint vnum in nobis, sicut & nos vnum
sumus.* Vnde in hoc Sacramento ostenditur excessus diuinæ largita-
tis in summo gradu. In omnibus enim alijs Dei donis inter donan-
tem & eum cui datur, semper aliqua diuilio remanet: sed cum se dat in
cibum & potum, ad omnimodam se confert vniōne, sicut cibis & ci-
bans in vniōne corporis vniuntur. Cibus enim convertitur in carnem
& sanguinem cibati, ut iam vnius ad alterum non sit aliqua separatio.
Veruntamen iste cibus non convertitur in comedentem, sed contra
animam mu- comedentem convertit in cibum, sicut ait Dominus ad Augustinum.
tar in Chri- Cibus sum grandium. Cresce, & manducabis me. Nec me mutabis in
stum quid. te, sicut cibum carnis tuus; sed tu mutaberis in me. In Christum enim
anima mutatur, cum Christo magis ac m agis in gratia & charitate ca-
terisq; virtutibus assimilatur. Factus est in qua, cibus & potus quotidi-
anus, in quo totū quod ipse est & habet, cum spiritu suo nobis in sum-
mo communicat: cum tamen natura diuina totum quod est optimū in
se naturaliter habet. Et hæc offert quocunque loco, quocunque
tempore, & à quocunque Sacerdote Catholico, ritè quod agendum
est perficiente, ut sic summa Trinitas in hoc Sacramento singulis ani-
mabus amorosis se toram ad fruendum Sacramentaliter exhibeat,
& eidem se veraciter vniat vniōne, qua strictior & gloriosior non in-
uenitur in via. In cuius argumentum Christus in similitudine se dicit
fermentum; & nos farinam, quia pasta post fermentationem est de na-
tura fermenti. Dicit etiam se vitem, & nos palmites, non faciens gra-
dum, seu vniōne.

Iean. 15.

*Passionem Dominicam portandam semper in memoria, in imitatione:
deque amore Christi patientis. Cap. XXI.*

Fascicu-